

การบริหารจัดการด้านมาตรฐานความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการบิน ของ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

ความปลอดภัยเป็นสิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงในการดำเนินงานของท่าอากาศยาน โดยเฉพาะการปฏิบัติงานในเขตการบิน (Airside) เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับอากาศยานซึ่งมีการดำเนินงานที่ซับซ้อนและหลากหลาย จึงมีความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุและนำไปสู่ความสูญเสียมหาศาลตามมา ดังนั้น บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารงานท่าอากาศยานระหว่างประเทศทั้ง 6 แห่ง คือ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานดอนเมือง ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ท่าอากาศยานหาดใหญ่ ท่าอากาศยานภูเก็ต และท่าอากาศยานเชียงราย ให้เกิดความปลอดภัยและเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดไว้ในกฎหมายของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ภาคผนวกที่ 14 ที่กำหนดให้ท่าอากาศยานทุกแห่ง โดยเฉพาะท่าอากาศยานระหว่างประเทศจะต้องจัดทำคู่มือการดำเนินงานสนามบิน และจัดให้มีระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน (Safety Management System-SMS) เพื่อใช้ประกอบการขอใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ (Aerodrome Certificate) จากหน่วยงานกำกับของรัฐ ซึ่งหน่วยงานกำกับด้านการบินของประเทศไทย คือ กรมการบินพลเรือน (บพ.)

คู่มือการดำเนินงานสนามบินและระบบ SMS คืออะไร

คู่มือการดำเนินงานสนามบิน (Aerodrome Manual) เป็นเอกสารสำคัญที่ท่าอากาศยานต้องจัดทำขึ้น เพื่อแสดงถึงสภาพและวิธีการดำเนินงานของสนามบิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการดำเนินงานด้านมาตรฐานความปลอดภัย (Aerodrome Standards and Safety) เป็นหลักสำคัญ โดยคู่มือการดำเนินงานสนามบินมีองค์ประกอบ 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เรื่องทั่วไปของสนามบิน ส่วนที่ 2 เรื่องรายละเอียดของสถานที่ตั้งสนามบิน ส่วนที่ 3 เรื่องรายละเอียดของสนามบินที่ต้องรายงานต่อบริการข่าวการบิน ส่วนที่ 4 เรื่องรายละเอียดของวิธีการดำเนินงานสนามบินและมาตรการความปลอดภัย และส่วนที่ 5 เรื่องการบริหารสนามบินและระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน

Aerodrome Safety Management System - (SMS) คือ ระบบที่ใช้ในการจัดการความปลอดภัยของสนามบิน ประกอบด้วยโครงสร้างองค์กร (Organization Structure) ความรับผิดชอบ (Responsibilities) ระเบียบการปฏิบัติ (Rule & Regulation) กระบวนการทำงาน (Procedure) และบทบัญญัติต่างๆ (Provisions) ซึ่งผู้ดำเนินการสนามบินจะต้องจัดให้มีเพื่อการควบคุมความปลอดภัยที่สนามบินและจัดให้มีการใช้สนามบินอย่างปลอดภัย

โครงสร้างหน่วยงานของ ทอท. ด้านความปลอดภัย

ทอท. มีการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายของรัฐดังกล่าวข้างต้น โดยได้ปรับโครงสร้างองค์กรใหม่เมื่อ 1 ส.ค.50 จัดตั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านมาตรฐานความปลอดภัยระดับบริษัทและระดับท่าอากาศยาน รวมทั้งมีคณะกรรมการความปลอดภัยเป็น 2 ระดับเช่นกัน เพื่อให้การดำเนินการด้านมาตรฐานความปลอดภัยเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพสอดคล้องกันทั้งองค์กร โดยมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารความปลอดภัยท่าอากาศยาน ทอท. (ระดับองค์กร) มีกรรมการผู้อำนวยการใหญ่เป็นประธานคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของ ทอท. ในสายงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานด้านมาตรฐานและความปลอดภัยของ ทอท.

2. สำนักมาตรฐานและความปลอดภัยท่าอากาศยาน (สมป.) เป็นหัวหน้าสายวิชาการด้านมาตรฐานความปลอดภัยท่าอากาศยานรับผิดชอบในการบริหารจัดการภาพรวมของ ทอท. มีหน้าที่ในการกำกับ ดูแล และควบคุมให้ท่าอากาศยานทั้ง 6 แห่งของ ทอท. ดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย โดยมี หน่วยงานมาตรฐานและความปลอดภัยของท่าอากาศยาน ทอท. ทั้ง 6 แห่ง นำระบบ SMS ไปดำเนินการปฏิบัติ

3. คณะกรรมการความปลอดภัยของท่าอากาศยาน เป็นคณะกรรมการระดับท่าอากาศยาน ประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนงานต่างๆ ของท่าอากาศยานเป็นกรรมการ และส่วน/งานมาตรฐานและความปลอดภัยท่าอากาศยานเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่ดำเนินการตามนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานด้านมาตรฐานความปลอดภัยของ ทอท.

4. หน่วยงานมาตรฐานและความปลอดภัยของท่าอากาศยานมีหน้าที่นำนโยบายความปลอดภัยของ ทอท. ไปสู่การปฏิบัติในระดับท่าอากาศยาน รวมทั้งกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของท่าอากาศยานให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยของท่าอากาศยานอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

การดำเนินงานของ ทอท. ที่จะให้ได้รับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินและสามารถดำรงรักษาระดับมาตรฐานความปลอดภัยให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบัน ทอท. ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการดำเนินงานสนามบิน และจัดให้มีระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน รวมทั้งมีกระบวนการกำกับดูแลและตรวจประเมินด้านมาตรฐานความปลอดภัย ทั้งการประเมินตนเอง (Self Audit) ของท่าอากาศยานและการตรวจประเมิน (Internal Audit) โดย สมป. ในทุกปี ทั้งนี้เพื่อให้ท่าอากาศยานมีความพร้อมรับการตรวจสอบ (Audit) จากกรมการบินพลเรือน (บพ.) ซึ่งในปี 2553 กำหนดระหว่างเดือน ม.ค. – ก.ค. และเมื่อได้ใบรับรองสนามบินแล้ว ทอท. จะต้องรักษามาตรฐานความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุดต่อการปฏิบัติการบินและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ใช้บริการท่าอากาศยาน

จัดทำโดย สำนักมาตรฐานและความปลอดภัยท่าอากาศยาน